

Befolkningsprognose for Gribskov Kommune 2014-2033

Befolkningsprognosen behandler 3 scenarier for Gribskov Kommunes befolkningsperioden i de kommende 20 år. Særligt vigtigt er budgetscenariet, som danner det demografiske grundlag for Gribskov Kommunes budget.

Indhold

Sammenfatning.....	3
Maxscenariet – kraftig befolkningsvækst.....	3
Budgetscenariet – mindre befolkningsvækst.....	3
Scenarie uden nye boliger - befolkningsfald.....	3
Indledning.....	4
Befolkningsfremskrivning og boliger.....	4
Hvorfor befolkningsprognoser?.....	4
Hvilken metode bygger befolkningsprognoser på?.....	5
Prognosernes præcision.....	5
Befolkningsprognosens scenarier.....	7
Maxscenariet – kraftig befolkningsvækst.....	9
Sammenfatning.....	10
Budgetscenariet - svag befolkningsvækst.....	10
Sammenfatning.....	12
Ingen nye boliger - Befolkningsfald.....	12
Sammenfatning.....	13
3 spørgsmål til metoden.....	14
Hvor stor er usikkerheden omkring tallene?.....	14
Hvordan arbejdes der med andre forudsætninger end antallet af nye boliger?.....	14
Hvordan kan man forudsige indflytningen i nye boliger?.....	14

Tabeller

Tabel 1: Maxscenariet - udvikling i aldersgrupper.....	9
Tabel 2: Maxscenariet – udviklingen i forskellige områder.....	10
Tabel 3: Budgetscenariet - udviklingen i aldersgrupper.....	11
Tabel 4: Budgetscenariet - udviklingen i forskellige områder.....	12
Tabel 5: Scenarie uden nye boliger - udviklingen i aldersgrupper.....	13
Tabel 6: Scenarie uden nye boliger - udviklingen i forskellige områder.....	13

Figurer

Figur 1: Præcision i GK-prognoser fra 2011, 2012 og 2013.....	6
Figur 2: Præcision i DST-prognoser fra 2011, 2012 og 2013.....	7
Figur 3: Befolkningsudviklingen i Gribskov Kommune 2001-2033.....	8
Figur 5: Budgetscenarie – udvikling i antal "forsørgere" pr. "forsørgede".....	11

Sammenfatning

Befolkningsprognosen for Gribskov Kommune år 2014-2033 viser i budgetscenariet, at vi kan forvente at befolkningstallet vil finde et leje på ca. 40.800 borgere de kommende år, hvorefter det er muligt at befolkningen vil stige til ca. 41.500 borgere frem til 2033.

Befolkningsprognosen for Gribskov Kommune 2014-2033 skitserer forskellige scenarier for befolkningsudviklingen, der viser forskellige udviklinger alt efter antallet af nye boliger. Antallet af nye boliger er én af de forudsætninger, der har størst betydning for befolkningsudviklingen. Der er andre vigtige forudsætninger. Fertilitetsgrad (antal fødsler), mortalitet (levealder), splitfaktor (andelen af eksterne tilflyttere til ledige boliger) osv., er ligeledes vigtige for befolkningens udvikling. Andre forudsætninger end antallet af nye boliger er vurderet ud fra udviklingen de senere år i Gribskov Kommune, og historikken bruges til at indlægge forventninger til udviklingen de kommende år. Disse forudsætninger er ens i de tre scenarier, og dermed bliver antallet af nye boliger den eneste forskel i de forudsætninger, der ligger til grund for scenarierne. Der skitseres 3 mulige udviklinger i perioden, som fremskrivningerne behandler:

Maxscenariet – kraftig befolkningsvækst

Såfremt der opføres et stort årligt antal nye boliger, der ligger omtrent på det niveau Gribskov Kommune oplevede før finanskrisen, kan man forvente at den samlede befolkning vil stige fra 40.779 borgere den 31. december 2013 til små 44.000 borgere i 2033. Hvis man ser nærmere på udviklingen i enkelte aldersgrupper, vil man kunne se, at dette scenarie i lighed med de to andre scenarier indeholder en forventning om, at den ældre del af befolkningen vil stige markant. Til gengæld vil faldet i antallet af børn og unge minimeres, og på langt sigt vil man i dette scenarie kunne forvente en lille stigning i antallet af små børn i forhold til i dag.

Budgetscenariet – mindre befolkningsvækst

Budgetscenariet illustrerer effekten af en afdæmpet boligudbygning i Gribskov Kommune, hvor der indlægges væsentligt færre nye boliger som forudsætning for befolkningsfremskrivningen sammenlignet med maxscenariet. Scenariet viser en udvikling, hvor det samlede befolkningstal forventeligt vil stige svagt frem til 2033. Forudsætningen for dette er en udbygningstakt på ca. 65-70 boliger de kommende 20 år, hvilket er en udbygningshastighed som er opnåelig. Derudover er det også i dette scenarie en forudsætning at de historiske mønstre i forhold til fx flyttemønstre fortsætter. Såfremt dette bliver tilfældet vil man kunne opleve en mindre befolkningsstigning til ca. 41.500 borgere fra det nuværende niveau på 40.779 borgere.

Scenarie uden nye boliger - befolkningsfald

Dette scenarie viser udviklingen i befolkningen, såfremt der ikke opføres og indflyttes nye boliger de kommende 20 år. Det er usandsynligt, at der ikke opføres nye boliger, men scenariet kan bruges til illustrere betydningen af boligudbygningen. I dette scenarie vil den samlede befolkning i Gribskov Kommune falde fra 40.779 til lidt under 39.000 borgere i 2033. Det skal nævnes, at et befolkningsfald på langt sigt kan indtræffe på trods af, at der opføres og indflyttes nye boliger. Dette kan ske, hvis de andre forudsætninger tager en uventet negativ udvikling. Denne usikkerhed er uundgåelig såvel i dette scenarie som i de andre to.

Indledning

Befolkningsfremskrivning og boliger

Befolkningsfremskrivningerne i dette dokument tager sit udgangspunkt i kommunens boliger, dels den eksisterende boligmasse og dels de nye boliger, som forventes indflyttet i fremskrivnings-perioden.

For så vidt angår den eksisterende boligmasse analyseres udviklingen i det antal borgere, som kan forventes at være bosiddende i denne i de enkelte år i fremskrivnings-perioden, som et resultat af antallet af dødsfald, antallet af nyfødte, til- og fraflytning og ind- og udvandring (af landet).

For så vidt angår de nyopførte boliger analyseres der på tilflytningen til disse, i form af størrelsen af de husstande som tilflytter boligerne, og hvor de tilflytter fra. Er der fx tale om borgere, der kommer fra andre kommuner eller borgere der tilflytter fra andre boliger i Gribskov Kommune.

Udviklingen i befolkningen over årene i fremskrivnings-perioden kan således udtrykkes som:

Udtyndingen/fortætningen af borgere i det eksisterende byggeri
+
tilflytningen til nyt byggeri

Tidligere års befolkningsfremskrivninger for Gribskov Kommune har vist, at der kræves opført et betydeligt antal nye boliger, hvis kommunens befolkning skal vokse markant - dette år er ingen undtagelse. Man kan ikke udelukke, at andre forudsætninger end antallet af nye boliger vil kunne udvikle sig mere positivt, end man kan forudse ved at analysere de historiske erfaringer. Dette gælder fx i forhold til flyttebalancen. Omvendt kan man heller ikke udelukke, at de andre forudsætninger udvikler sig mere negativt end forventet i dette års fremskrivning.

Generelt gælder det, at jo længere man kigger frem, des større relativ usikkerhed vil der være, og jo mere lokalt man laver fremskrivninger, des mere relativ usikkerhed vil der være ved tallene. Netop derfor arbejdes der i Gribskov Kommune med flere scenarier, som samlet beskriver denne usikkerhed.

Hvorfor befolkningsprognoser?

Befolkningsprognoser er et vigtigt instrument i kommunens økonomiske og fysiske planlægning.

Befolkningsprognoserne er vigtige i forbindelse med en løbende vurdering af behovet for at tilpasse størrelsen og den geografiske placering af kommunens institutionskapacitet. Dette gælder på en række vigtige serviceområder, hvor fx. skoler, daginstitutioner og ældreboliger, løbende skal tilpasses ændringer i befolkningens størrelse og sammensætning. Samtidig bruges prognoser til at vurdere, hvor fremtidige boliger i kommunen kan placeres, hvornår de ideelt set bør opføres, samt hvilke typiske målgrupper, der bør planlægges for.

Befolkningsprognoserne spiller også en vigtig rolle i forbindelse med kommunens løbende budgetarbejde. Det scenarie som vurderes, at være mest sandsynlig – budgetscenariet - leverer således datagrundlag i forhold til arbejdet med de øko-

nomiske konsekvenser af ændringer i antallet af borgere. Dermed tages der højde for udviklingen i efterspørgslen efter de serviceydelser, som kommunen stiller til rådighed for sine borgere samt udviklingen i kommunens forventede indtægtsgrundlag.

Hvilken metode bygger befolkningsprognoser på?

Befolkningsprognosen "ser frem i tiden ved at se tilbage", dvs. at der tages udgangspunkt i en analyse af historisk erfarede sammenhænge. Ud fra disse sammenhænge beregnes, hvad der sker med befolkningen, hvis der bliver flere/færre boliger i bestemte geografiske områder.

De historiske sammenhænge, der benyttes i prognoser er f.eks. statistikker der belyser husstandsstørrelsen i nybyggede parcelhuse i kommunen, eller statistikker om f.eks. til- og fraflytningsmønstre i forhold til den eksisterende boligmasse.

Jo færre ændringer der over tid er, i de historisk erfarede sammenhænge som fremskrivningerne tager udgangspunkt i, des bedre "rammer" prognoserne de befolkningsmæssige udviklingstendenser, som på et senere tidspunkt kan konstateres. Hvert år tages forudsætningerne op til nærmere analyse, og der tages så vidt muligt højde for ændringer i disse.

Det samme forhold gælder for boligbyggeriet. Jo bedre den faktiske udbygning svarer overens med det planlagte byggeri, som prognoserne tager udgangspunkt i, des bedre vil befolkningsprognosen alt andet lige ramme den faktiske udvikling.

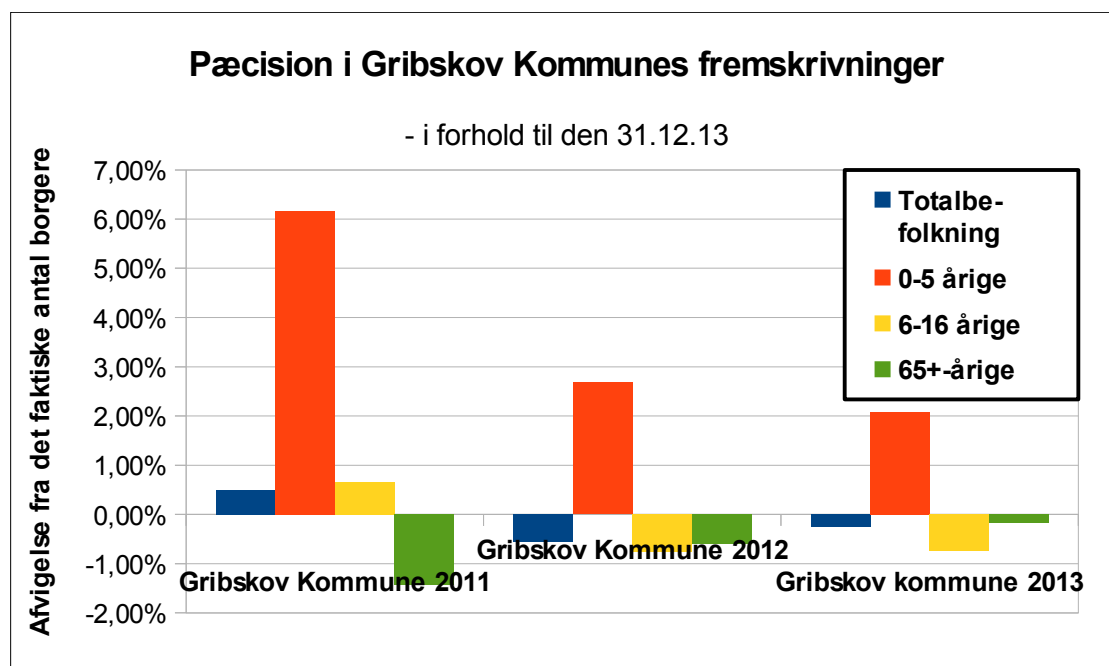
Adfærdsændringer med hensyn til bosætning vil betyde at befolkningsprognoser ikke altid rammer den faktiske udvikling, så godt som det ville være ønskeligt af hensyn til den økonomiske og fysiske planlægning. Af samme grund arbejder Gribskov Kommune med flere scenarier for udviklingen de kommende 20 år, og netop derfor arbejdes der løbende med opfølgning i lokalområderne, og der udarbejdes løbende analyser, der kan forbedre grundlaget for politiske beslutninger. Adfærdsændringer kunne fx skyldes ændringer i jobmuligheder, uddannelse, megatrends som fx flytning fra land til by, den alder hvor man flytter i egen bolig, skilsmisse, og økonomiske konjunkturer, udviklingen i boligpriser osv.

Prognosernes præcision

Befolkningsprognoser giver et billede af den forventede udvikling på kort og langt sigt. Nedenfor analyseres de sidste 3 års befolkningsprognosers præcision på kort sigt. Således illustrerer figurene nedenfor hvor præcist Gribskov Kommune har ramt udviklingen, hvis man måler op mod det seneste faktiske tal – nemlig den 31. december 2013. Sammenligningerne laves i forhold til det faktiske befolkningstal 31. december 2013, hvilket giver et overblik over, hvor præcist Gribskov Kommunes har ramt udviklingen med de sidste 3 prognoser.

Alle analyser er lavet på kommunalt niveau, hvor den relative afvigelse fra den faktiske udvikling som regel vil være mindre, end man kan opleve lokalt.

Figur 1: Præcision i GK-prognoser fra 2011, 2012 og 2013

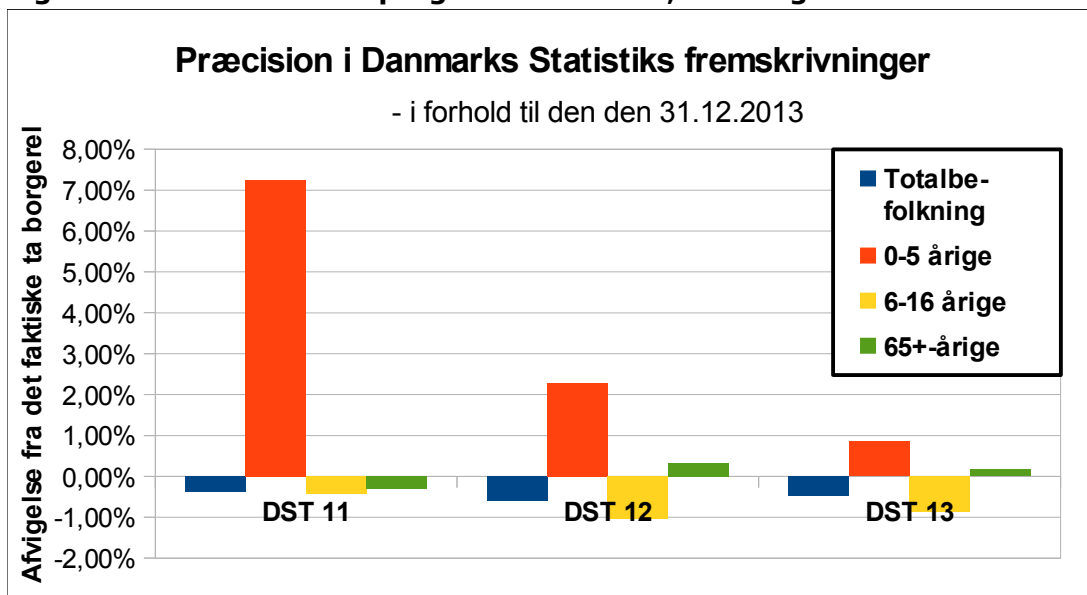
Kilde: Befolkningsprognoserne 2011, 2012 og 2013, Demografix

Figuren viser, at prognoserne vil have en større usikkerhed jo længere man forsøger at kigge ud i fremtiden. Gribskov Kommunes prognose fra 2011 rammer således mere ved siden af den faktiske udvikling den 31. december 2013 for fx antallet af 0-5 årige end tilfældet er for 2012 -og 2013 prognoserne. Figuren viser derudover bl.a., at det er behæftet med større usikkerhed at lave prognoser for 0-5 årige end for de andre aldersgrupper.

På baggrund af erfaringerne fra 2011-fremskrivningen, blev forudsætningsernes udvikling justeret i 2012-fremskrivningen. Således blev der i befolkningsfremskrivningen 2012 arbejdet med en forudsætning om færre boliger end i befolkningsfremskrivningen 2011. Dette på trods rammer den statistiske model lidt for højt i forhold til antallet 0-5 årige, hvilket også er tilfældet i sidste års prognose, hvor fejlskønnet for denne aldersgruppe var på ca. 2%.

Som rettesnor for fremskrivningernes præcision sammenlignes Gribskov Kommunes befolkningsprognoser løbende med Danmarks Statistik's prognoser, som er tilgængelige i maj måned hvert år i forhold til forventninger til den overordnede befolkningsudvikling. Metoderne i de to prognoser er vidt forskellige, men bør give et nogenlunde sammenligneligt resultat. Figur 2 viser, at Danmarks Statistik også rammer ved siden af den faktiske udvikling på småbørnsområdet, hvilket formentlig skyldes et skift i fertilitetsgrad i netop disse år, samt den større usikkerhed, der ligger i at der er relativt få børn i denne aldersgruppe mellem 0 og 5 år.

Figur 2: Præcision i DST-prognoser fra 2011, 2012 og 2013

Kilde: Befolkningsfremskrivning, Demografix samt DST for året 2011

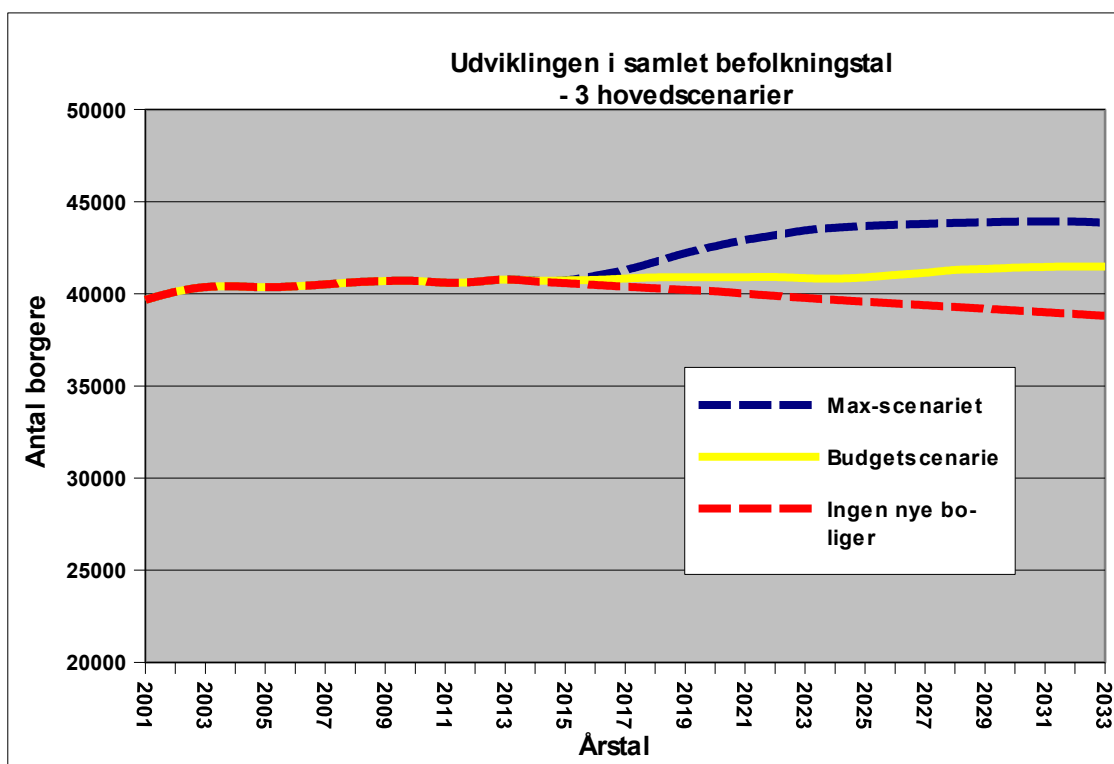
Der arbejdes løbende med at forbedre træfsikkerheden for Gribskov Kommunes prognosemodel. I perioden mellem de årlige prognoser arbejdes der således med en løbende opfølgning i forhold til at fange uventede udviklinger i forudsætningerne indenfor det første fremskrivningsår.

Befolkningsprognosens scenarier

Rapporten behandler 3 hovedscenarier. Den faktiske udvikling vil med stor sandsynlighed placere sig mellem maxscenariet og scenariet, hvor der ikke opføres nye boliger de kommende 20 år. Jo mere det lykkes at opføre og få indflyttet nye boliger, samt at få fyldt den eksisterende boligmasse ud, des nærmere vil man se den faktiske udvikling indfinde sig ved maxscenariets forholdsvist markante vækst i det samlede antal borgere.

Scenariet uden nye boliger er medtaget for at illustrere betydningen af boligudbygningen. Scenariet bliver særligt relevant at arbejde med, hvis man udarbejder analyser på lokalt niveau – fx analyser for et enkelt skoledistrikt eller en landsby. I disse tilfælde kan det have stor betydning, om der opføres blot få boliger.

Som ét blandt flere mulige mellemliggende scenarier placerer budgetscenariet sig mellem de 2 ydre-scenarier. Nedenfor er de tre scenarier vist i figur 3 på kommunalt niveau.

Figur 3: Befolkningsudviklingen i Gribskov Kommune 2001-2033

Kilde: Befolkningsprognosen 2014, Demografix

Figuren viser, at opførslen af nye boliger har stor betydning – særligt hvis man forudsætter at de andre vigtige faktorer (fertiliteetsgrad, mortalitet, flytte-mønstre) fortsætter den udvikling, man historisk har kunnet iagttage. Således vil en udbygning i maxscenariet med ca. 2.500 boliger de næste 20 år resultere i en større befolkning, så der i år 2033 kan være små 44.000 borgere i Gribskov Kommune. Omvendt må man forvente en tilbagegang i befolkningen, så man i 2033 vil være små 39.000 borgere i Gribskov Kommune, hvis der ikke opføres nogen nye boliger. Budgetscenariet placerer sig mellem disse to ydre scenarier, og har som forudsætning, at der opføres og indflyttes ca. 65-70 boliger om året.

De 2 ydre-scenarier giver tilsammen et stort udfaldsrum, hvor der er en forskel på ca. 5.000 borgere på 20-årig sigt. På kort sigt kan boligudbygningen - eller manglen på samme - dog også betyde forholdsvis store forskelle i befolkningsudviklingsudviklingen. Dette på kommunalt niveau, men i endnu højere grad på lokalt niveau og for enkelte aldersgrupper.

Det store udfaldsrum kan gøre det vanskeligt, at træffe langsigtede beslutninger baseret på demografiske analyser, med mindre man udarbejder yderligere analyser, efter den sammenhæng man ønsker at belyse mulige demografiske udviklinger for. Dette kunne fx være i forbindelse med lokale analyser som grundlag for arbejdet med skoleområdet eller mulige scenarier for udviklingen af forsørgerudfordringen. Med andre ord vil man skulle arbejde forskelligt med demografiske analyser, alt efter den sammenhæng disse skal bruges.

Maxscenariet – kraftig befolkningsvækst

Gribskov Kommune vil muligvis kunne opleve en kraftig befolkningsstigning de kommende 20 år. Alt andet lige kræver dette dog, at det lykkes at få opført og indflyttet ca. 2.500 nye boliger, hvilket tydeligt ville kunne aflæses i den overordnede befolkningsudvikling samt i befolkningsudviklingen for de forskellige aldersgrupper. Tabel 1 viser udviklingen i nogle af de mest interessante aldersgrupper, hvis maxscenariet udfolder sig de kommende år.

Tabel 1: Maxscenariet - udvikling i aldersgrupper

Max-scenariet	Absolutte tal						Indekseret (2013=100)					
	Alder/år	2001	2013	2014	2017	2024	2033	2001	2013	2014	2017	2024
0-5	2.880	2.109	2.031	2.079	2.476	2.421	137	100	96	99	117	115
6-16	5.721	5.717	5.648	5.422	5.270	5.492	100	100	99	95	92	96
17-29	4.293	4.244	4.224	4.241	4.366	4.045	101	100	100	100	103	95
30-60	19.076	16.724	16.564	16.570	17.022	16.180	114	100	99	99	102	97
61-65	2.414	3.078	2.984	3.018	3.349	3.392	78	100	97	98	109	110
66-80	4.141	7.455	7.755	8.220	8.458	8.685	56	100	104	110	113	116
81-85	661	815	838	988	1.578	1.775	81	100	103	121	194	218
85+	488	637	676	757	1.070	1.871	77	100	106	119	168	294
Total	39.674	40.779	40.720	41.295	43.589	43.861	97	100	100	101	107	108

Kilde: Befolkningsprognosen 2014, Demografix

Som det kan ses i tabel 1, er det ikke alle aldersgrupper, som vil opleve en stigning i antallet af borgere. Såfremt den store boligudbygning gennemføres vil man således stadig opleve et fald i antallet af 6-16 årige, mens antallet af ældre borgere vil stige kraftigt. Hvis man ser nærmere på forskellige områder i Gribskov Kommune i tabel 2, kan man se, at befolkningsudviklingen ikke kan forventes at følge de samme mønstre i alle områder. Således vil man kunne forvente en befolkningsstigning i kommunecentrene, lokalcentre samt sommerhusområderne, mens andre områder må forventes at opleve et befolkningsfald. Det skal nævnes, at befolkningsudviklingen i sommerhusområderne kan være særligt vanskelig at forudsige, da udviklingen her er særligt påvirket af lovgivning m.v.

Tabel 2: Maxscenariet – udviklingen i forskellige områder

Max-scenariet	Absolutte tal						Indekseret (2013=100)					
	2001	2013	2014	2017	2024	2033	2001	2013	2014	2017	2024	2033
Område/år												
Ukendt adresse	127	75	77	81	80	77	169	100	103	107	106	103
Kommunecenter	15.650	17.442	17.391	18.015	20.296	20.618	90	100	100	103	116	118
Landområde	5.079	4.860	4.848	4.788	4.631	4.437	105	100	100	99	95	91
Landsby	3.622	3.613	3.599	3.535	3.359	3.159	100	100	100	98	93	87
Lokalcenter	8.683	8.709	8.689	8.672	8.962	9.284	100	100	100	100	103	107
Sommerhusområde	6.513	6.080	6.116	6.205	6.261	6.285	107	100	101	102	103	103
Total	39.674	40.779	40.720	41.295	43.589	43.861	97	100	100	101	107	108

Kilde: Befolkningsprognosen 2014, Demografix

Sammenfatning

Maxscenariet viser en befolkningsstigning, som dog ikke gælder alle aldersgrupper og alle områder. Befolkningsvæksten kan kun forventes at indtræffe i det viste omfang, hvis en massiv boligudbygning kan gennemføres. Maxscenariet bygger således på en forholdsvis optimistisk antagelse om, at der allerede fra 2015 igen bygges boliger i nogenlunde samme takt som op til finanskrisen.

Budgetscenariet - svag befolkningsvækst

Gribskov Kommunes budget udarbejdes bl.a. på baggrund af det talmateriale, som dannes i forbindelse med befolkningsprognosen. Derfor er der udarbejdet et særligt budgetscenarie. Dette scenarie falder indenfor de to ydre scenarier for befolkningsudviklingen i Gribskov Kommune de kommende 20 år. Budgetscenariet er dannet ud fra en boligprognose, hvor det skønnes, hvornår man vil opleve en udbygning af boligmassen, samt i hvilke lokale områder det anses som sandsynligt at udbygningen vil ske. På kommunalt niveau er der således indlagt en forventning om ca. 65-70 boliger om året de kommende 20 år. Dette er behæftet med en relativ stor usikkerhed, men er "bedste bud" på et rimeligt niveau for udbygningstaksten i Gribskov Kommune.

Budgetscenariet indeholder - ligesom de 2 andre scenarier - en usikkerhed som stiger, jo længere frem i prognoseperioden man fokuserer. Usikkerheden bør behandles i relation til det emne, man arbejder med. Når usikkerheden skal beskrives er det relevant at sammenligne med de 2 andre hovedscenarier beskrevet i dette notat. Nedenfor vises tallende for de væsentligste tendenser i budgetscenariet i tabel 3.

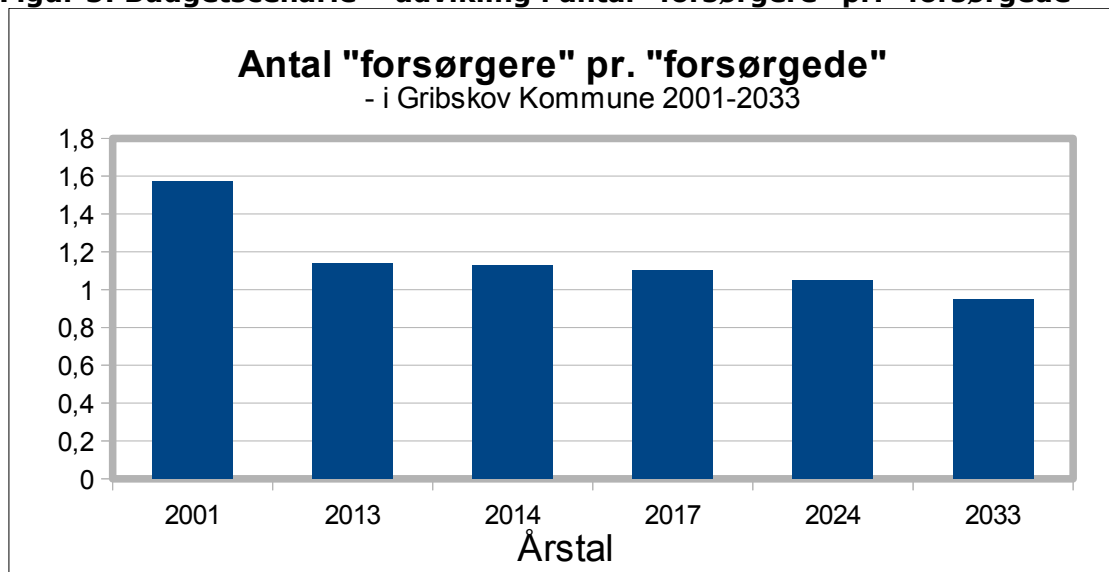
Tabel 3: Budgetscenariet - udviklingen i aldersgrupper

Budgetscenariet	Absolutte tal						Indekseret (2013=100)					
	2001	2013	2014	2017	2024	2033	2001	2013	2014	2017	2024	2033
Alder/år												
0-5	2.880	2.109	2.031	2.024	2.175	2.294	137	100	96	96	103	109
6-16	5.721	5.717	5.648	5.361	4.824	5.057	100	100	99	94	84	88
17-29	4.293	4.244	4.224	4.146	4.013	3.816	101	100	100	98	95	90
30-60	19.076	16.724	16.564	16.366	15.731	15.132	114	100	99	98	94	90
61-65	2.414	3.078	2.984	2.998	3.215	3.242	78	100	97	97	104	105
66-80	4.141	7.455	7.755	8.197	8.257	8.354	56	100	104	110	111	112
81-85	661	815	838	986	1.560	1.734	81	100	103	121	191	213
85+	488	637	676	755	1.053	1.846	77	100	106	118	165	290
Total	39.674	40.779	40.720	40.834	40.828	41.475	97	100	100	100	100	102

Kilde: Befolkningsprognosen 2014, Demografix

Ovenfor beskriver tabel 3 befolkningsudviklingen for flere aldersgrupper. I forhold til boligprogramscenariet er der tale om væsentligt færre under 66 år i budgetscenariet, mens stigningen af ældre er på samme høje niveau.

Aldersgrupper kan også opdeles på en anden måde, så forventninger ift. forholdet mellem ikke-beskæftigede og beskæftigede kan illustreres. Nedenfor skitserer Figur 5, hvordan dette forhold vil udvikle sig, hvis den faktiske udvikling følger budgetscenariet. Figuren viser antallet af 20-64 årige ("forsørgere") i forhold til de resterende aldersgrupper ("forsørgede"). Fremstillingen kan med rette kritiseres for ikke at tage højde for en række aspekter, der nuancerer billedet. Figuren er dog medtaget, da den giver et brugbart billede på den udfordring Gribskov Kommune, Danmark og for så vist store dele af Europa står midt i, og som vil være en udfordring at håndtere de næste mange år.

Figur 5: Budgetscenarie – udvikling i antal "forsørgere" pr. "forsørgede"

Kilde: Befolkningsprognosen 2014, Demografix

I budgetscenariet tager befolkningsudviklingen en anden form end man kunne se i maxscenariet. Således vil stigningen i lokalcentrene og kommunecentrene være mindre end i maxscenariet, hvilket skyldes forudsætningen om en mere afdæmpet boligudbygningstakst.

Tabel 4: Budgetscenariet - udviklingen i forskellige områder

Budget-scenariet	Absolutte tal						Indekseret (2013=100)					
	2001	2013	2014	2017	2024	2033	2001	2013	2014	2017	2024	2033
Område/år												
Ukendt adresse	127	75	77	81	81	77	169	100	103	108	108	103
Kommunecenter	15.650	17.442	17.391	17.614	17.970	18.661	90	100	100	101	103	107
Landområde	5.079	4.860	4.848	4.800	4.672	4.432	105	100	100	99	96	91
Landsby	3.622	3.613	3.599	3.544	3.379	3.156	100	100	100	98	94	87
Lokalcenter	8.683	8.709	8.689	8.584	8.448	8.909	100	100	100	99	97	102
Sommerhusområde	6.513	6.080	6.116	6.211	6.280	6.238	107	100	101	102	103	103
Total	39.674	40.779	40.720	40.834	40.828	41.475	97	100	100	100	100	102

Kilde: Befolkningsprognosen 2014, Demografix

Sammenfatning

Budgetscenariet viser, at antallet af nye boliger har stor betydning, hvis man ønsker at opnå vækst i den yngre del af befolkningen. Budgetscenariet har en indbygget forventning om ca. 65-70 boliger pr. år, hvilket giver en befolkningsudvikling, som i forhold til det samlede indbyggertal er forholdsvis stabilt, men som for de enkelte aldersgrupper indeholder store forskydninger. Således kan man forvente færre børn og unge, dog med en mulighed for en lille stigning på sigt i antallet af helt små børn. Antallet af borgere over 60 år vil stige kraftigt. Særligt gruppen af borgere over 85 år vil – også i dette scenarie – stige markant i forhold til antallet i denne aldersgruppe i dag.

Ingen nye boliger - Befolkningsfald

Scenariet uden nye boliger viser, at antallet af borgere i Gribskov Kommune med stor sandsynlighed vil falde, såfremt der ikke opføres nye boliger de kommende 20 år. Hvor stort faldet vil blive, vil også være afhængigt af de andre forudsætnings udvikling – fx antallet af nyfødte eller udviklingen i flyttebalancen. At dette scenarie udfolder sig i virkeligheden er usandsynligt, da man næppe vil se, at boligudbygningen går helt i stå. Således er der også de sidste 3 år indflyttet nye boliger på trods af at flere af de store byudviklingsprojekter ligger stille i disse år.

Dette tredje scenarie er medtaget af flere årsager. For det første illustreres betydningen af en fortsat udbygning med nye boliger. For det andet fungerer scenariet som et "minimum"-scenarie, der kan bruges i sektoranalyser eller lokale analyser, hvor enkelte byudviklingsprojekter kan have stor betydning for udviklingen. Dette dog med øje for at en uforudset udvikling i andre forudsætnings end boligudbygningen kan påvirke scenariet i en yderligere nedadgående retning.

Tabel 5: Scenarie uden nye boliger - udviklingen i aldersgrupper

0-boliger	Absolutte tal						Indekseret (2013=100)					
	Alder/år	2001	2013	2014	2017	2024	2033	2001	2013	2014	2017	2024
0-5	2.880	2.109	1.954	2.026	2.017	2.062	137	100	93	96	96	98
6-16	5.721	5.717	5.293	5.643	4.575	4.564	100	100	93	99	80	80
17-29	4.293	4.244	4.057	4.214	3.883	3.503	101	100	96	99	92	83
30-60	19.076	16.724	16.128	16.546	15.088	13.840	114	100	96	99	90	83
61-65	2.414	3.078	2.997	2.982	3.150	3.124	78	100	97	97	102	101
66-80	4.141	7.455	8.225	7.754	8.342	8.127	56	100	110	104	112	109
81-85	661	815	985	838	1.571	1.738	81	100	121	103	193	213
85+	488	637	752	676	1.048	1.849	77	100	118	106	165	290
Total	39.674	40.779	40.391	40.678	39.674	38.808	97	100	99	100	97	95

Kilde: Befolkningsfremskrivningen, Demografix

Som man kan se i tabel 5, vil antallet af børn og unge forventeligt fortsætte sit fald, hvis det ikke lykkes at opføre nye boliger. Antallet af ældre borgere vil stige kraftigt i dette scenarie, som det også er tilfældet i de to andre scenarier.

Hvis man ser nærmere på udviklingen i de enkelte geografiske områder af Gribskov Kommune, kan man se, at en manglende boligudbygning først og fremmest vil have betydning i de områder, hvor de store byudviklingsområder er placeret. Alle områder – bortset fra sommerhusområderne – vil således kunne forvente tilbagegang i antallet af borgere i dette scenarie, hvilket fremgår af tabel 6.

Tabel 6: Scenarie uden nye boliger - udviklingen i forskellige områder

0-boliger	Absolutte tal						Indekseret (2013=100)					
	Område/år	2001	2013	2014	2017	2024	2033	2001	2013	2014	2017	2024
Ukendt adresse	127	75	81	77	81	79	169	100	108	103	109	105
Kommunecenter	15.650	17.442	17.192	17.378	16.832	16.586	90	100	99	100	97	95
Landområde	5.079	4.860	4.811	4.849	4.693	4.459	105	100	99	100	97	92
Landsby	3.622	3.613	3.566	3.600	3.432	3.207	100	100	99	100	95	89
Lokalcenter	8.683	8.709	8.496	8.655	8.238	8.137	100	100	98	99	95	93
Sommerhusområde	6.513	6.080	6.244	6.117	6.398	6.341	107	100	103	101	105	104
Total	39.674	40.779	40.391	40.678	39.674	38.808	97	100	99	100	97	95

Kilde: Befolkningsprognosen 2014, Demografix

Sammenfatning

Når scenariet uden nye boliger sammenlignes med de andre scenarier kan man se, at befolkningsudviklingen i Gribskov Kommune vil være meget påvirket af antallet af nye boliger, der indflyttes i de kommende år. Antallet af børn og unge

samt borgere mellem 30-60 år vil i dette scenarie falde kraftigt, mens den ældre del af befolkningen vil vokse i nogenlunde samme takt som i maxscenariet og i budgetscaenariet.

3 spørgsmål til metoden

Hvor stor er usikkerheden omkring tallene?

Befolkningsprognoser hviler som beskrevet på mange interagerende forudsætninger, hvilket naturligt giver en usikkerhed i prognoserne. Dette kan formuleres kort: jo længere man kigger fremad – des mere relativ usikkerhed, og jo mere mere detaljeret man analyserer – des mere relativ usikkerhed vil der være. Fx vil forudsigelserne af alle 6-16 årige i Gribskov Kommune alt andet lige have en mindre relativ (procentuel) afvigelse fra den faktiske udvikling, end antallet af 6-10 årige, som dog igen vil være mere præcis end forudsigelserne for denne aldersgruppe for enkelte skoledistrikter osv. Netop pga. denne uundgåelige usikkerhed arbejdes der i denne rapport med flere forskellige scenarier, der tydeliggør, hvor man kan påvirke forudsætningerne i en ønsket retning.

Hvordan arbejdes der med andre forudsætninger end antallet af nye boliger?

Hvert år når befolkningsprognosen udarbejdes analyseres forudsigelser fra den foregående prognose. Hvis det ser ud til, at der skydes *systematisk* ved siden af den faktiske udvikling, undersøges mulighederne for at justere på nogle af de "knapper", der kan skrues på. De sidste år har man fx kunnet se anderledes "mønstre" end under højkonjunkturen, hvilket har gjort, at vi i de sidste års prognoser har vægtet årene fra 2008 og frem særligt højt. På denne måde arbejder vi også med andre forudsætninger end boliger, men der laves ikke flere scenarier for disse.

Hvordan kan man forudsige indflytningen i nye boliger?

Vi ved ikke præcist, hvor mange borgere og hvilken aldersgruppe, der vil flytte ind i nye boliger eller for så vidt i den eksisterende boligmasse, hvor beboerne også flytter fra og nye beboere kommer til. I lighed med de andre forudsætninger, må vi derfor forsøge at give et bud på antallet og typen af boliger de kommende 20 år. Dette gøres ud fra kommuneplanen og administrationens estimater omkring antallet og typer af boliger, man kan forvente i et givent område. I sidste ende er det politikerne, der giver rammer for dette via lokalplaner, og derfor justeres vores forudsigelser løbende. I forhold til at vurdere indflytningen i de nye boliger arbejder vi med de såkaldte "indflytnings-profiler". I de huse vi planlægger for, har vi således beregninger, som viser hvordan sådanne boliger historisk har været indflyttet. Disse beregninger giver os en fordeling af tilflyttere, som vi forfinner i forhold til kommende nye boliger. Fx har vi tilføjet en ekstra kategori af huse - "store rækkehuse" - da vi har kunnet konstatere, at nye rækkehuse de senere år er vokset i størrelse, og derfor er blevet mere attraktive for børnefamilier. Dette ville vi ikke "fange", hvis vi havde beholdt den gamle indflytnings-profil for rækkehuse.